

214

6.

№ **ՄԱՅՆՆԿՐԱՆ** 6

БИБЛИОТЕКА
Никиты Осиповича
№ **ЭМИНА. 214.**

ՄԿՐՏԻ ԷՄԻՆ.

2008

1691 145

1899-69

108

ԽՈՐՀՐԴԵՏԵՏԸ

ՍՐԲԱՋԱՆ ՊԵՏԵՐԵԳԻ

ԲՍՏ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵԿԵՂԵՅԵԱՅՍ
ՏԵՅԱՍՏԵԱՆԵԱՅՅ

156

Ի ՏԵՅՐԵՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՅ ԷՋՄԻԵՆԻ ՏԵԱՌՆ
ՆԵՐՍԵՍԻ ԱՐԺԱՆՐԱՏԻՐ ԵՒ ԱՆՏԵՓԸԹ ԿԵԹՈՒՂՈՒ
ԿՈՍՒ ԱՄԵՆԵՅՆ ՏԵՅՈՅ

Ի ՊԵՏՐԵՐԵԳՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍԻ ՏԵԱՌՆ
ՄԸՏԹԷՈՍԻ ՍՐԲԱՋԱՆ ԱՐԲԵՊՍԿՈՊՈՍԻ

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՅՕՐԹԱԳԻՒՂՈՒՄԻ ՏՊԵՐԱՆԻ ՊՕՂՈՍԻ ԱՐԱՊԵԱՆ ԱՊՈՒՉԵԻՅԻՈՅ

1844 — ՌՄՂԳ

9499-57

Օրէնք արկանելոյ սպաս եկեղեցւոյ , յորժամ
կամիցի քահանայն պատարագ մատուցանել :

Պարտի պսոխս խորհրդաբար զգետաւորի :

Մացե յաւանդատունն հանդերձ սարկաւազօքն
ուր զգետօքն են պատարագի :

Եւ զգեցեալ պաշտօնելիցն ըստ իւրաքանչիւր աս-
տիճանի :

Ըստացեն ապա՝ Սաղմոս . ճն . Կցորդ :

Քահանայք քո զգեցցին
զարդարութի . և սուրբք քո
ցնծարով ցնծասցեն : Փռի :

Յիշեա՛ տէր զգաւիթ և
զնմ հեզութիւնն նորա :

Որպէս երգուաւ տեառն .
և ուխտս եդ նոյ յակորբոյ :

Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան
խնոյ . թէ ելլոյ յանկողինս
մահճաց խնոյ :

Թէ տաց քունն աչաց խնոյ .
կամ նինջ արտեանաց խնոյ .
կամ հանգիստ իրանաց ի
մոց . մինչև գտից զտեղի յար
կի տեառն նոյ յակորբոյ :

Ըհա՛ լուաք զնմանէ յեփ-
րաթոյ . և գտաք զնա ՚ի դաշ
տըս մայրեաց :

Մտցուք ՚ի յարկս նորա . եր-
կերպագցուք ՚ի տեղւոջ ուր

կացեալ են ոտք նորս :

Ըրի՛ տէր ՚ի հանգիստ քո
դու և տապանակի կտակի սըր
բութեան քո :

Երկցունք քո զգեցցին զար
դարութիւն , և սուրբք քո
ցնծարով ցնծասցեն :

Սասն գաւթի սիրելւոյ քո .
մի՛ դարձուցաներ զերեսս
քո յօծելոյ քումմէ :

Երգուաւ տէր գաւթի ճըշ
մարտութեամբ և ոչ ստեաց
նմա . ՚ի պտղոյ որովայնի նորա
նստուցանել յաթոռ նորա :

Թէ պահեսցեն որդիք քո
զօրէնս իմ և զվիպութիւնս
իմ զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտ
եանս յաւիտենից յաթու
քոյ :

Հաճեցաւ տէր ընդ սիօն .
և ընտրեաց բնակիլ ՚ի նմա .
ասէ այսէ՛ հանգիստ իմ յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ՚ի
սմա բնակեցոյց զի հաճեցայ
ընդ սա :

Օպրիս սորա օրհնելով օրհ
նեցից .

նեցից . և զսղքասա սորա
լցուցից հացիւ :

Երիցանց սորա զգեցուցից
զիրիութի . և սուրբք սորա
ցնծալով ցնծասցեն :

Եւ զճագեցից եղևիւր 'ի
դաւիթ . պատրաստ սրարից
զճրագ օծելոյ իմոյ :

Թշնամեաց սորա զգեցու
ցից զամօթ . և 'ի վերայ նորա
ծաղկեացի սրբութիւն իմ :

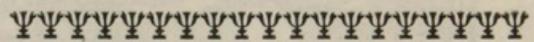
Փառք հօր և որդւոյ և հոգ
ւոյն սրբոյ . ոյժով :

Եւ քարոզեցէ սարկաւազն :

Եւ ևս խաղաղութե՛ք զտէր
աղաչեսցուք :

Ինդրեսցուք հաւատով մի
աբանութե՛ք 'ի տեառնէ , զէ
զոլորմութեան զշնորհս իւր
արասցէ 'ի վերայ մեր :
Մեհակալ տէր անձ մեր ,
կեցուսցէ և ոլորմեացի :

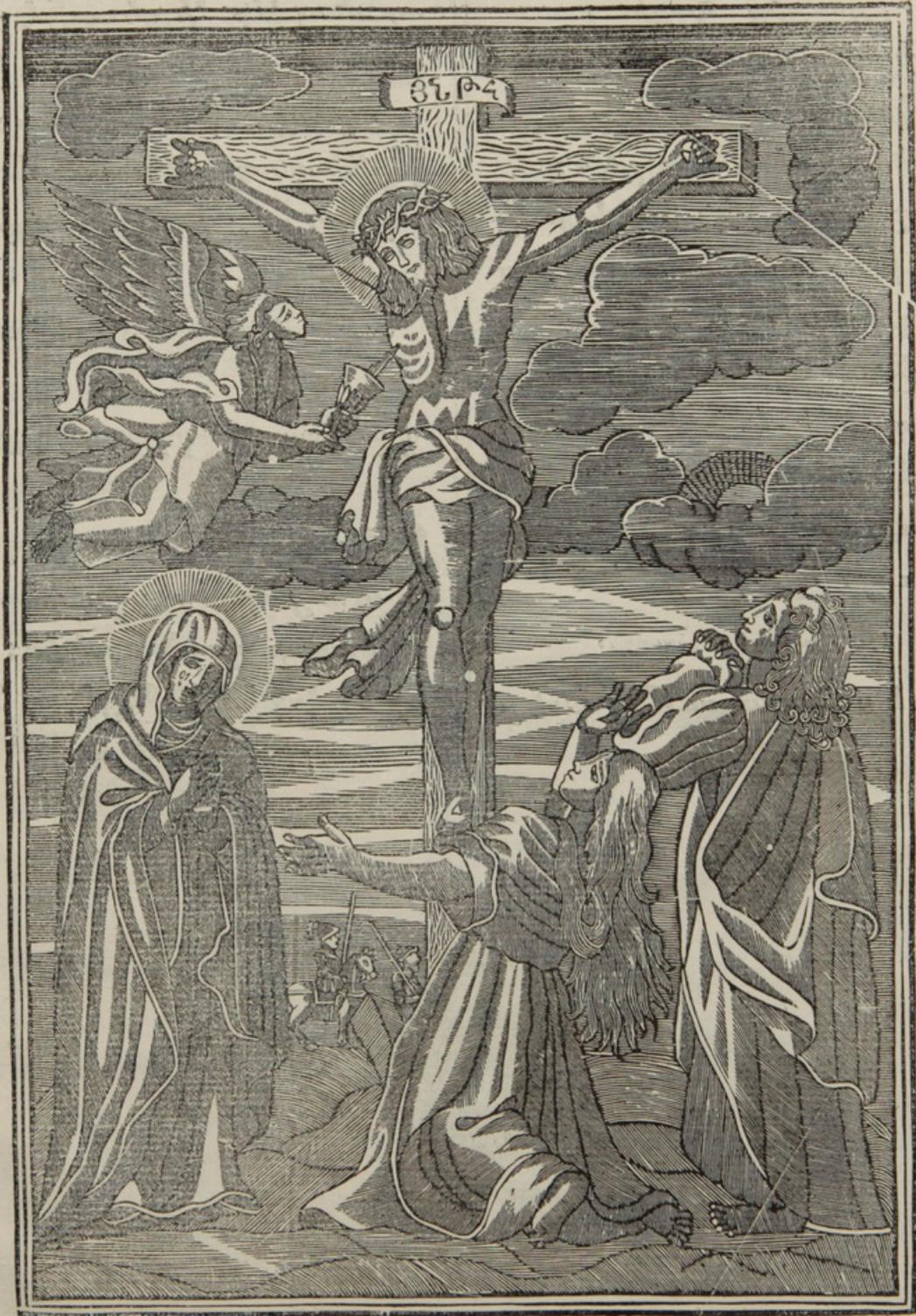
Եւ ասացեն երկոտասան Տէր ոլորմեացս :

Ո՛վ սրբազան պատարագիչ՝
մեղեա՛յ յաղօթս քոյս զմատա
կարար գործարանիս :

Եւ զհոգիս ննջեցելոց նո
րին 'ի քս յս :

Աշօթք սուսնձնական՝ Պատարագիչ Վահանային
 յառաջ քան զգետաուորին:

Որ զգեցեալ էս զլոյս որպէս հանդերձ տէր մեր յն քս: **Ա**նճառելի խոնարհութիւն յերկրի երևեցար և ընդ մարդկան շրջեցար: **Ո**ր եղեր քահանայապետ յաւիտենից ըստ կարգին մեղքխտեղեկի և զարդարեցեր զեկեղեցի քո սուրբ: **Տ**էր ամենակալ որ պարգևեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձ զգեհուլ: **Ա**րժանի արա՛ և զիս ՚ի ժամուս յոյսովի զանախտան ծառայս քո: **Ո**ր համարձակիմ և մերձենամ ՚ի նոյն հոգևոր պաշտօն փառաց քոց: **Ո**րպէս զի զամ ամբարշտութիւնս մերկացոյց՝ որ է՛ հանդերձ սրժութեան, և զարդարեցոյց լուսով քով, ընկեա՛ յինէն զճարիս իմ, և թօթափեա՛ զյանցանս իմ: **Ո**րպէս զի արժանի եղէց հանդերձեալ լուսոյդ առ ՚ի քէն: **Շ**նորհեա՛ ինձ քահանայական փառօք մտանել ՚ի սրաշտօն սրբութեանց քոց՝ ընդ այնոպէկ որք անակըութեամբ պահեցին զպատուիրանս քո: **Օ**հ և էս պատրաստ գտայց երկնաւոր առագաստիդ ընդ

Բ 1 Իմաս

Խմաստուն կուսանան, փառա
ւորել զքեզ քս որ բարձեր
զմեզս ամենեցուն: Օհ դու
ես սրբութիւն անձանց մե
րոց և քեզ բարեբարէդ նոյ
վայելէ փառք իշեալ:

Եւ մատուցեալ սարկաւագունքն՝ զգեցուցեն
նմա զհանդերձան ասելով. Եւ ես խաղաղութե
Վահանայն՝ Օրհնութիւն: Եւ յետ օրհնու
թեն՝ գիցե յառաջ զնոյն ՚ի գլուխն և ասացէ:

Վեր տէր սաղաւարա փրկ
կութեանն ՚ի գլուխ իմ, պա
տերազմիլ ընդ զօրութիւնս
թշնամնոյն: Շնորհօք տն
մերոյ յիսուսի քրիստոսի,
որում վայել:

Շապին:

Օգեցո՛ տէր ինձ հանդերձ
փրկութեան և պատմնւճան
ուրախութեան: Եւ շուրջ
պատեալ զգեստովս փրկու
թեան: Շնորհօք:

Փոր Ուրարին:

Օգեցո՛ տէր որարանոցի ի
մոյ զարդարութիւն: Եւ
սրբեալ զսիրտ իմ յամ արտե
ղութի մեղաց: Շնորհօք:

2

Պատմոյն:

Շուրջ պատեսցէ կամար
հաւասոյ զմէջս սրտի իմոյ և
մտացս: Եւ շնորհացէ ՚ի սո
ցանէ զնորհուրդս աղտե
ղիս: Եւ զօրութի շնորհաց
քոյ յամ թամ բնակեսցի ՚ի
սոսա: Շնորհօք:

Բազպան յաջ ձեռին:

Տուր տէր զօրութիւն յա
ջոյ ձեռին իմոյ, և լուս զամ
արտեղութիւնս իմ: Որպէս
զի կարօղ լինիցիմ սպասա
ւորել քեզ անախտու
թեամբ հոգւոյ և մարմնոյ:
Շնորհօք:

Բազպան յահեակ ձեռին:

Տուր տէր զօրութիւն ձա
խոյ ձեռին իմոյ, և լուս
զամենայն աղտեղութիւնս
իմ: Որպէս զի կարօղ լինի
ցիմ սպասաւորել քեզ ա
նախտութեամբ հոգւոյ և
մարմնոյ: Շնորհօք:

Օգեցո՛

Ս ակասին :

Օգեցո՛ւ տէր պարանոցի ի մոյ զարդարութիւնն : Եւ սրբեա՛ւ զսիրա իմ յամ աղտեղութիւն մեղաց : Շնորհօք :

Նափորտին որ է շուրջառ :

ՏԻ ողորմութեամբ քով զգեցո՛ւ ինձ զգեստս որայծառ և սարսպեա՛ւ ընդդէմ ներգործութեան չարին : Օխարժանի եղէց փառաւորել զքո փառաւորեալ անունդ : Շնորհօք :

Յետ զգեստաւորելոյ՝ սրբազան զգեստութիւնստէ :

Յնծասցէ անձն իմ ՚ի տէր զի զգեցոյց ինձ հանդերձ փրկութեան և սրատմունճանս ուրախութեան . իբրև փեսայի եդ ինձ սրակ և որպէս զհարան զարդու զարդարեաց զիս : Շնորհօք :

Թաշկինակին :

Սրբեա՛ւ տէր զձեռս իմ յամ աղտեղութիւն մեղաց : Շնորհօք ան մերոյ յի քի :

Եւ յետոյ եկեցեն առաջի սրբոյ սեղանոյն : Եւ բահանայն լուսացէ զձեռս ասելով : Սաղմոս . ին . Ացորդ :

Լուսցից սրբութիւն զձեռ :

Սարկաւազն՝ Փոխ :

Պատարն ինձ տէր զի ես ամբծութեան :

Վահանայն :

Եւ լիսան սրբութեան անծա :

Սարկաւազն :

Սուրբ զանձինն և զամսուրբս բարեխօս :

Վահանայն :

Ինչպէ՛ տէր զաղաչեմա մեր : Խոստովանիմ առաջի անց և սրբութեան անծաճնին , և առաջի անց սրբոց , և առաջի ձեր հարբ և եղբարբ զամ մեղս զորս գործեալ եմ : Վանդի մեղաց խորհրդով բանիւ , և գործով , և ան մեղօք զոր գործեն մարդիկք : Մեղաց , մեղաց : Աղաչեմ զձեզ խնդրեցէք վասն իմ յայ զթողութիւն :

Պատասխանեցեն որք մերձն են :

Ողորմեացի քեզ ան հզօրն և թողութիւն շնորհեացէ ան յանցանաց քոց՝ անցելոյն և

և այժմնու և յառաջակայէն
փրկեսցէ , և հաստատեսցէ
յսմ գործս բարիս : Եւ
հանգուցէ զքեզ ՚ի հան-
դերձեալ կեանսն , ամէն :

Պատասխանեսցէ և ինքն :

Սըպատեսցէ՛ և զձեզ մար-
դասէրն անձ , և թողցէ զսմ
յանցանս ձեր , տացէ ժամն
նակ ասրաշխարհայ և գործե-
լոյ զբարիս , ուղղեսցէ և զա-
ռաջակայ կեանս ձեր հնոր-
հօք սուրբ հոգւոյն հօրն
և ողորմածն և նմա փառք
յաւիտեանս , ամէն :

Գպիւրքն :

Յիշեսցիր զմեզ առաջի անմահ գառին նոյ :

Վահանայն :

Յիշեալ լիջիք առաջի ան-
մահ գառին աստուծոյ :

Գպիւրքն : Սաղմոս . զԹ . Փոխ :

Սըպատեսցէք առ տէր անձ երկիր ծառայե :

Սարկաւազն քարոզէ :

Սուրբ եկեղեցեալս աղաչեսցուք զտէր :

Վահանայն :

Ի մէջ տաճարիս և առաջի
անձրնկալ և պայծառացեալ

Բ

4

սուրբ նշանացս և սր տեղ
ւոյս խոնարհեալ երկիւղիւ
երկիրպագանեմք , սուրբ և
զհրաշալի և զյաղթօղ զտէ
րու թիղ քո փառաւորեմք ,
և քեզ մատուցանեմք զօրհ
նու թիւն և զիառս ընդ հօր
և ընդ հոգւոյդ սրբոյ , այժմն :

Վահանայն ասացէ Սաղմոս . ԽԷ . կցորդ :
Եւ ելցէ ՚ի խորանն :

Ստից առաջի սեղանոյ :

Սարկաւազն՝ փոխ :

Դաս արս ինձ անձ իմ և իրաւ արս ինձ :

Սարկաւազն քարոզէ :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք :

Օրհնեսցուք զհայր ան-
մերոյ յԵ քԵ որ արժանի ա-
րար զմեզ կալ ՚ի տեղւոջս
փառաբանութի և երգել
զերգս հոգւորս ամենա՛ն :

Վահանայն :

Ի յարկի սրբուէ և ՚ի տեղ
ւոջս փառաբանութեան .
հրեշտակայ բնակարանիս և
մարդկանք բաւարանիս , առա-
ջի անձրնկալ և պայծառաց
եալ սուրբ նշանացս և սր
տեղ

տեղւոյս խոնարհեալ եր-
կիւղիւ երկիրպագանեմք .
զսուրբ և զՏրաշալի և զյաղ
թօղ զտէրու թիւնդ . քո օրհ
նեմք և փառաւորեմք . և
քեզ ընդ երկնային զօրան
մատուցանեմք զօրհնութի
և զփառս ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ սրբոյ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից ,
ամէն :

Իսկ եթէ եպիսկոպոս լինիցի խորհրդածուն՝ ած-
ցէ 'ի վերայ լանջացն զպատուական եմբիորոնն .
և մատուցեալ առ ընծայարան սեղանոյն , և 'ի
ծունկս անկեալ յորդահոս արտասուօք լուռ և
անմռունչ սասացէ զաղօթս առ սուրբ հոգին
անօրինիչ գործոյն :

Գրեգորի Նարեկացոյն , ԼԳ :

Ամենակալ բարերար մար-
դասէր անձ բոլորից , յօրի-
նօղ երևութից և աներև-
ութից , փրկօղ և հաստա-
սօղ , խնամօղ և խաղաղա-
բար , հօր հզօր հոգի , հայ-
ցեմք բազկատարած մաղթա
նաց գոչմամք հեծութեան՝
յանդիմանն եղեալ քեզ ա-
հաւորիդ :

Գ

Ծ

Մատչեմք մեծաւ դողուք՝
սաստիկ երկիւղիւ՝ մատու-
ցանել . նախ զբանականս
զայս պատարագ՝ քում ան-
զննին զօրութեանդ , իբր
աթուակցի փառակցի և
արարչակցի՝ հայրենի անկա
պուտ պատուոյդ , և քննողի
ծածկութեան խորոց խոր-
հրդոց ամենակատար կամաց
հօրդ Էմմանուէլի՝ զքեզ
սուսքջի , փրկջի և կենդանա
սուի և արարջի ամենայնի :

Սձեռն քոյ ծանուցաւ մեզ
երրեակ անձնաւորութիւն
միասնական անձութեանդ ,
յորոց մի և դու ճանաչիս ան-
հաս : Քլ և , և 'ի ձեռն քոյ
առաջինքն նահապետական
տոհմին շառաւիղք՝ տեսա-
նօղք անուանակոչեալք ,
զանցեալն և զգալոցսն , զէղ
եալն և զոչ գոյացեալն ,
անստուերաբար բարբա-
ռով բանի վերապատմեցին :
Հոգի նոյ քարոզեալ զքեզ
մովսէսի , որ 'ի գնալն քոյ 'ի
վերայ

մերայ ջրոցն՝ անպարագիր
զօրութի, ասէղ շքարկու
թք տածողականաւ՝ թեաւ
պարփակ պաշտպանողօրէն
գթասիրեալ ՚ի ծնունդս նո
րոգս՝ զաւագանին խորհուրդ
ծանուցեր :

Յոր կերպարան օրինակու
թեան՝ նախ քան զկառու
ցանել զլոյծդ մածուած
մերջնում վարագուրիդ՝ յը
րինեցեր կարօղ տիրապէս
զբովանդակ բնութիւն ամե
նից բնակից բոլորից գոյից
ամենայն էից՝ յանէից :

Քեւ ստեղծանին ՚ի նորո
գութիւն յարութեան ամ
եղեալքս առ ՚ի քէն՝ յայնմ
Ժամանակի, որ է օր մերջին
այսմ կենցաղի, և օր առա
ջին՝ երկրին կենդանեաց :

Քեզ հնազանդեցաւ մի
ութեամբ կանացն՝ որպէս
հօրն իւրում, աղբակիցն քո՝
էակիցն հօր՝ անդրանիկն որ
դի . մերովս կերպիւ զքեզ
աւետարանեց ճշմարիտ ան՝

հաւասար և համագոյ հօր
իւր հօրի . և զառ ՚ի քեզ
հայհոյութիւնն անքաւելի
քարողեաց, և իբր զանձա
մարտիցն զքո հետեւոցն՝
չարաբանական բերանս կարկ
եաց, և զիւրն շնորհեաց՝ ար
դարն և անարատն՝ գտիջն
ամենայնի . որ վասն մեղաց
մերոց մատնեցաւ, և յար
եաւ վասն զմեզ արդարա
ցուցանելոյ : Վաս վասք ՚ի
ձեռն քո, և քեզ բարեբա
նութիւն ընդ հօր ամենա
կալի յաւխտեանս յաւխտե
նից . ամէն :

Վարձեալ կրկնեցից ՚ի նոյն կարգ բանի, մինչև
վաստահութիւն մերհայեցողութեան լուսոյ՝ հրա
շտպէս յայանեսցի . աղգեալ աւետարանել վե
րսին զկրկին խաղաղութիւնս :

Վրացեմք և աղերսեմք ար
տասուալից հաւաքմամբ յսմ
անձնէ՝ զվառաւորեալ ա
րարչութիւնդ՝ անեղծ և
անստեղծ անժամանակ հոգ
ւոյդ գթածի, որ բարեխօսդ
ես վասն մեր յանմուռնչ հե
ծութիւնս՝ առ ողորմածդ

հայր . որ զսուրբան պահես ,
և զվեղուցեալն մարբես՝ և
տաճարս կազմես կենդանի և
կեցուցիչ կամաց բարձ
րեալդ հօր : Արդ՝ ազատեալ
զվեղ յամ անմարտը գոր
ծոց , որ ոչ է հաճոյ քուով
բնակութեան . և մի շիջցին
առ ՚ի մէնջ՝ լուսոյդ շնորհաց
փայլունք ՚ի տեսականացս
աչաց խնաստից . վասն զի բզ
քեզ ուսաք միանալ ՚ի մեզ
՚ի ձեռն ալօթից , և ընտիր
վարուց խնկելոց : Աւ քան
զի մինդ յերրորդութենէդ
պատարագի , և միւսդ ըն
դունի՝ հաճեալ ընդ մեզ
հաշտարար արեամբ անդ
րանկի իւրոյ . իսկ դու ընկալ
ցիս զվեր պաղատանս , և յար
դարեացես զվեղ օթեանս
պատուականս ամ պատրաս
տութե՛ք՝ ՚ի վայելումն ճաշակ
ման երկնաւոր գաւինդ , ա
ռանց պատժոց դատարար
տութեան՝ ընդունիլ զայս
անմահացուցիչ մանանայս

կենաց նորոյ փրկութեան :
Աւ հալեացի ՚ի հրոյս յայս
մանէ գայթակղութեա մեր ,
որպէս մարդարէին կենդա
նախարոյկ կայծակամբն՝ ՚ի
ձեռն ունեւեացն մատուց
ման . զի յամենայնի քոյդ քա
րոզեացի գթութի , որպէս
որդւովդ այ հօր քաղցրու
թիւն . որ զանառակ որդին
մերձեցոյց ՚ի հայրենի ժա
ռանգութին , և զպուսնիկան
յառաջեցոյց յերկնային ար
քայութին՝ արդարոցն երա
նութեան : Այո՛ այո՛ և
ես մի եմ ՚ի նոցանէ . և զիս
ընկալ ընդ նոսին իբր մար
դասիրութեան կարօտեալ
մեծի , շնորհօք քո սալրեալ ,
զարեամբ քի ստացեալս :
Օ՛ի յայտ ամի՛ յամի ծա
նիցի քո՛ ամութիւնդ՝ ընդ
հօր փառաւորեալ համա
պատուաբար ՚ի մի կասն , և
՚ի մի իշխանութիւն գովու
թեան :

Օ ի քո է գթութիւն , և
կարողութիւն , և մարդա-
սիրութիւն , զօրութիւն և
փառք յաւիտեանս յաւի-
տենից , ամէն :

Ըստ յարուցեալ զայ առ ընծայարան սեղանոյն :
Ըստ որ մատուցանէ նախասարկաւազն զնշխարն :
Չոր առեալ քահանայն դնէ Դ մաղզմայն ասելով :

Յիշատակ տեսաւն մերոյ յԵ
քրիստոսի :

Որ բազմեալ հանգչի յանար
ուեստ աթոռ . զմահ խաչի
յանձն էառ վս ազգի մարդ
կան . օրհնեցէք՝ գովեցէք
և բարձր արարէք զնա յա-
ւիտեան :

Եւ առեալ զգինին՝ արկանէ խաչանիչ Դ սկիհն
ասելով :

Յաղագս յիշատակի վրկա-
գործ սնօրէնութի տեսաւն
այ և վրկչին մերոյ յԵ քի :

Որ Դ կողահոս արեանս աղ-
բերէն նորոգեցան արա-
րածք և անմահացան , օրհնե-
ցէք՝ գովեցէք և բարձր ա-
րարէք զնա յաւիտեան :

Գ 8

ՏՐ ան մեր որ զերկնաւոր
հացդ զտէրն մեր յս քս ըզ
կերակուրդ ան աշխարհի՝
առաքեցեր վրկիչ և կեցու-
ցիչ և բարերար՝ օրհնել և
սրբել զմեզ . ինքնին դու
տէր օրհնեա՛ և այժմ՝ զառա-
ջադրութիս զայս : Ի նկալ
զսա յերկնային քո սեղանդ :
Յիշեա՛ որպէս բարերար և
մարդասէր զմատուցօղս և
վասն որոց մատուցանի :

Եւ զմեզ անդատապարտ
պահեա՛ Դ քահանայագոր-
ծութի անային խորհրդոց
քոց : Օ ի սուրբ և փառա-
ւոր է ամենապատիւ մեծ
վայելչութիւն փառացդ հօր
և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ ,
այժմ՝ և :

Եւ սքողեցէ ասելով . Սաղմոս . զԷ :

ՏՐ Թագաւ : Հաստա :
Լ մբարձան : Ի ձայնէ :
Սքանչելի : Տան քուով :
Հողին

Եւ խաչակրեացէ երիցս ասելով :

Նոգին սբ եկեացէ ՚ի քեզ
և զօրութի բարձրելոյն հո-
վանի լեցի ՚ի վերայ քո :

Եւ արհանէ զխունին ասելով :

Խունի մատուցանեւ՝ առա-
ջի քոյ քս բուրումն հոգե-
ւորական : Բնկալ ՚ի սուրբ
յերկնային և յիմանալի քո՝
մատուցարանդ ՚ի հոտ անու-
շեց : Եւ քեան՝ առ մեզ փո-
խարէն զչնորհս և զարդեւս
հոգւոյդ սրբոյ և քեզ մա-
տուցանեմք զփառս ընդ հօր
և ընդ հոգւոյդ սրբոյ, այժմ՝
և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից և ամէն :

Եւ ապա խնկելով ՚ի մէջ եկեղեցւոյն իջանէ հան-
դերձ սարկաւազօքն , և ելեալ ՚ի վեր երիցս եր-
կրպագեացէ զսեղանն : Եւ նախասարկաւազն ՚ի
մէջ եկեղեցւոյ կալով ձայնեացէ :

(Օրհնեա՛ տէր :

Եւ քահանայն ՚ի Չայն ասացէ :

Օրհնեալ թագաւորու-
թիւն հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ , այժմ՝ և միշտ և
յաւիտեանս :

Դ

9

Եւ սկանին գպիրքն ժամամուտ ըստ պատշաճի
աւուրն : Եւ յաւարտիլն՝ ձայնեացէ նախասար-
կաւազն :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեցուք
ընկալ կեցո և ողորմեա : (Օրհնեա՛ տէր :

Եւ քահանայն ասացէ :

Օրհնուի և փառք հօր և՛ :
Խաղաղութի ամենեցուն :

Դպիրքն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Եւ սուտեցի երկրպագեցուք :

Դպիրքն :

Եւ քահանայն ասացէ ՚ի Չայն :

Տր աստուած մեր՝ որոյ
կարողութիւնդ անքննին է .
և փառքդ անհասանելի :
Որոյ ողորմութիւնդ անչափ
է . և գթութիւնդ անբաւ :
Դու ըստ առատ մարդասի-
րութեանդ քոռմ , նայեալց
՚ի ժողովուրդս քո՝ և ՚ի տա-
ճարս այս սուրբ : Եւ արա՛
ընդ մեզ և ընդ աղօթակիցս
մեր՝ առաստապէս զողորմու-
թիւն քո և զգթութիւն :
Օի քեզ վայելէ փառք իշ
խանութի և սրտալիւ , այժմ՝ և
միշտ և յաւիտեանս յաւի՛ :

Տէր

Եւ սկսանին աստ դպիրքն սաղմոս և շարական
ըստ պատշաճին :

Եւ մինչ նորա երգեն , Քահանայն ասացէ զա-
ղօթս 'ի Նաժուկ :

ՏՐ անձ մեր կեցո՛ղ զժողո՛ւ
վուրդս քո՛ . և օրհնեա՛ն զժա՛յ
ռանգութիւնս քո՛ . զլրումն
եկեղեցւոյ քո՛ պահեա՛ն . սրբ
բեա՛ն զսոսա որք ողջունեցին
սիրով զվայելչութի տան քոյ :
'Ի ու զմեզ փառաւորեա՛ն
անձային զօրութե՛ք քով . և մի
թողուր զյուսացեալսս 'ի
քեզ : **Օ** 'ի քո՛ է կարողութի
և զօրութի և փառք յաւի՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Ար հասարակաց զայս և միա
ձայն մեզ ամենեցուն՝ ու
սուցեր աղօթել . և զերկուց
և զերկից միաձայնեւոց յա
նուն քո՛ զինդրուածս պար
գեւել խոստացար : 'Ի ու և
այժմ զժառայից քոց զխըն
դրուածս առ 'ի յօգուսն
կատարեա՛ն : **Շ** նորհելով մեզ
յայսմ յաւիտենիս զգիտու
թի քումդ ճշմարտութեան :

Եւ 'ի հանդերձեան ըզ
կեանսն յաւիտենականս պար
գեւելով : **Օ** 'ի բարերար և
մարգասէր ես անձ . և քեզ
վայել փառք իշխա՛ն :

Եւ 'ի փառք տան դպրաց , երկրպագեն սուածի
բեմին ամենեքեան :

Եւ քահանայն երկրպագելով սեղանոյն ասացէ
զաղօթս 'ի Նաժուկ :

ՏՐ անձ մեր՝ որ կարգեցեր
յերկինս զգասս և զզինուո
րութիս հրեշտակաց և հրեշ
տակապետաց 'ի սպասաւո
րութիւն փառաց քոց :
Արա՛ն այժմ ընդ մուտս մեր
մտանել և սրբոց հրեշտա
կաց . և լինիլ պաշտօնակից
մեզ՝ և փառաբանակից քում
բարերարութեանդ :

'ի Զոյն :

Օ 'ի քո՛ է կարողութի , և
զօրութի , և փառք յաւի
տեանս . ամէն :

Եւ համբուրեցեն զսեղանն . և սարկաւագունքն
գոչեցեն :

Պրօսխումէ :

Եւ սարկաւագաց մի ոմն բարձրացուցանէ զուե-
տարանն սուրբ :

Եւ գտիրքն ըստ խորհրդոց աւուրն երգեն զերեք
սրբեանն :

Սուրբ Թճ սուրբ և հզօր սուրբ և անմահ
որ խաչեցար , և այլն :

Եւ քահանայն զոգ գովն ասացէ :
՚ի Նաճուկ :

Թճ սր՝ որ ՚ի սուրբս հան
գուցեալ էս , և երեք սրբ
բեան ձայնիւ սերօբէք գո
վեն զքեզ և քերօբէք փա
ռաբանեն , և Թճ երկնային
զօրութիք՝ քեզ երկիրպա
գանեն : Ար ՚ի չգոյէ ՚ի գոյ
ածեր զԹճ արարածս , որ
արարեր զմարդն ըստ պատ
կերի քում և նմանութե . և
Թճ շնորհիւ քով զնա զարդա
րեցեր , և ուսուցեր խրնդ
րել զինաստուի և զգօնուի :
Եւ ոչ անտես արարեր ըզ
մեղուցեալն , այլ եղեր ՚ի
վերոյ նորա ապաշխարութի
փրկութեան : Ար արժանի
արարեր զմեզ զնուաստաց
եալ և զանարժան ծառայս
քո ՚ի ժամուս յայսմիկ՝ կալ
առաջի փառաց սրբութեան
սեղանոյ քոյ , և զօրինա

ւոր երկրպագութիւն և
զփառաբանութիւն մատու
ցանել քեզ : Դու տէր՝
ընկալ ՚ի բերանոյ մեղաւո
րացս զերեքսրբեան օրհնու
թիւնս . և պահեա՛ զմեզ
քոյին քաղցրութեզ . Թճ
մեզ զԹճ յանցանս մեր զկա
մոյ և զանկամայ : Սրբեա՛ ըզ
հօգի՝ զմտոս՝ և զմարմինս
մեր . և շնորհեա՛ ՚ի սրբութե
պաշտել զքեզ զԹճ աւուրս
կենաց մերոց : Բարեխօսու
թեամբ սրբուհւոյ Թճ Թճ
նին և Թճ սրբոց քոց՝ որք
յաւխտենից քեզ բարեհա
ճոյացան : Օ՛ ՚ի սուրբ էս Թճ
Թճ մեր , և քեզ վայելե
փառք իշխանութիւն և պա
տիւ , այժմ՝ և միշտ և յա՛ :

Եւ ՚ի կատարել երեք սրբեանց և աղօթիցն՝ սար
կաւագն քարոզէ :

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաչեսցուք :
Ս ան խաղաղութեան ամենայն աշխարհի :
Եւ քահանայն՝ բաղկատարած ասացէ զաղօթս
՚ի Նաճուկ :

ՏՐ Թճ մեր՝ զբազկատա
րած զաղաչանս ծառայից
քոյ

քոյ վեր ընկալցիս և ողորմեացիս ըստ մեծի ողորմունթեան քում: Օգթութի քո առաքեալի ՚ի վերայ մեր և ամ ժողովրդեանս՝ որք ակն ունին առ ՚ի քէն աւաստ ողորմութեանդ:

Սարկաւազն ձայնեցէ:

() ԵՏՆԵԱՍ տէր:

Եւ քահանայն ասացէ ՚ի Չայն:

Օգի ողորմած և մարդասէր ես ան գոլով և քեզ վայել լէ վառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և:

Յետ այսորիկ՝ երկրպագէ սեղանոյն քահանայն, և եկեալ բազմի յաստիճանն. և սկսանին դպիւրքն սաղմոս ըստ խորհրդոյ աւուրն:

Եւ ընթերձցին զգիրս մարգարեականս և զառաքելականս:

Եւ զինի ալիլուիայ՝ ըստ ցուցանելոյ ընթերձուածոյն. և յաւարտմանն:

Սարկաւազն ձայնեցէ:

() ԵԹԻ:

Քահանայն դարձցի և խաչակնքեցէ ՚ի վերայ ժողովրդեանն ասելով:

Խաղաղութի ամենեցուն:

Գպիւրքն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սարկաւազն:

Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Գ

12

Սարկաւազն:

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի:

Գպիւրքն:

Փառք քեզ տէր ան մեր:

Սարկաւազն:

Պրօսխումէ:

Գպիւրքն:

Այն աստուած:

Եւ սարկաւազն ընթերձցի զաւետարանն սուրբ:

Եւ յաւարտմանն ասացեն ամենեքեան:

Փառք քեզ տէր ան մեր:

Եւ սպա ասեն զնիկիական դաւանութիւն ՚ի լման:

Հաւատամք ՚ի մի անձ հայր ամենապալ, յարարինչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևութից:

Եւ ՚ի մի տէր յս քս յորդինն այ, ծնեալն յայ հօրէ միածին. այսինքն յեութեանէ հօր:

Այն յայտն յայ լուսոյ՝ ան ճմարիտ՝ յայ ճմարտէ ծնունդ և ոչ արարած:

Նոյն ինքն ՚ի բնութեանէ հօր որով ամ ինչ եղև յերկնս և ՚ի վերայ երկրի, երևելեք և աներևոյթ:

Ու

Ար յաղագս մեր մարդկան ,
և վն մերոյ վրկութեան՝ իջ
եալ ՚ի յերկնից՝ մարմնացաւ ,
մարդացաւ , ծնաւ կատարե-
լապէս ՚ի մարիամոյ սրբոյ
կուսէն հոգւովն սրբով :

Արով էաւ զմարմին , զհոգի
և զմիտ . և զամ որ ինչ է ՚ի
մարդ . ճշմարտապէս և ոչ
կարծեօք :

Չարչարեալ , խաչեալ , թալ
եալ . յերրորդ աւուր յա-
րուցեալ . ելեալ ՚ի յերկնա
հովն մարմնովն հասաւ
ընդ աջմէ հօր :

Գալոց է հովն մարմնովն
և փառօք հօր ՚ի դատել ըզ
կենդանիս և զմեռեալս . ո-
րոյ թագաւորութեանն ոչ
գոյ վախճան :

Հաւատամք և ՚ի սբ հոգին ,
յանեղն և ՚ի կատարեալն :

Ար խօսեցաւ յօրէնս և ՚ի
մարգարէս և յաւետարանս :

Ար էջն ՚ի յորդանան . քա-
րոզեաց զառաքեալն . և բը-
նակեցաւ ՚ի սուրբան :

Հաւատամք և ՚ի մի միայն
ընդ հանրական և առաքեալ
կան եկեղեցի :

Ի մի մկրտութի . յապաշ
խարութի . ՚ի քաւութիւն
և ՚ի թողութիւն մեղաց :

Ի յարութիւնն մեռելոց .
՚ի դատաստանն յաւիտենից .
հոգւոց և մարմնոց : Յար-
քայութիւնն երկնից , և ՚ի
կեանսն յաւիտենակսն :

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն ,
յորժամ ոչ էր որդի . կամ
էր երբեմն , յորժամ ոչ էր
սուրբ հոգին . կամ թէ՛ յոչ
էից եղեն , կամ յայլմէ եու-
թենէ ասեն լինիլ զորդին
այ՝ և կամ զսուրբ հոգին .
և թէ՛ փոփոխելիք են կամ
այլայլելիք . զայնպիսիսն հզո-
վէ կաթուղիկէ և առաքե-
լական եկեղեցի :

Ի սբ Կոստանդէն մերմէ սասցեալ

Իսկ մէք փառաւորեսցուք՝
որ յառաջ քան զյաւիտենայ
երկիրպագանելով սրբոյ եր-
րորդութեն և միոյ անձու-
թեանն

Թէն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ . այժմ՝ և՛ :

Սարկաւազն . քարոզէ ՚ի Չայն :

Եւ ևս խաղաղութե զտէր աղաչեսցուք .
Դպիրքն՝ Տէր ողորմես :

Եւ ևս հաւատով աղաչեսցուք :

Մինչ նորա երգեն . քահանայն ասացէ զաղօթս
՚ի Դաժուկ :

ՏՐ մէր և վրկիչ յս . քս . որ
մեծդ ես ողորմութեամբ ,
և առատ սարգևօք բարե-
րարութեան . քո : Ար գու-
քոյին կամաւդ ՚ի ժամուս
յայսմիկ համբերեցեր չար
չարանաց խաչի և մահու յա-
ղագս մեղաց մերոց : Եւ
սարգևեցեր առատապէս
զսարգևս հոգւոյդ սրբոյ
երանելի առաջելոցն :

Հաղորդս արս՝ և զմեզ տէր
աղաչեմք զքեզ՝ անձային սար-
գևացդ . թողութե մեղաց՝
և ընդունելութեան հոգւ-

ւոյդ սրբոյ :

՚ի Չայն :

Արնձ զի՛ արժանաւորք եղի-
ցուք գոհուք փառաւորել
զքեզ ընդ հօր և սուրբ հո՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Խաղաղութե՛ք . քով . քս՝ վրը
կիչ մէր . որ ՚ի վե՛ր է . քան
զամենայն միտս և զբանս .
ամրացո՛ զմեզ և աներկիւղ
պահեա՛ յամ՝ չարէ : Հաւա-
սարեա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտ
երկրպագուս . քո . որք հոգ-
ւով և ճշմարտութե՛ք քեզ
երկիրպագանեն : Ասան զի
ամենասուրբ երրորդուէդ
վայելեն փառք իշխա՛ :

Օրհնեալ տէր մեր յս . քս
ամէն :

Սարկաւազն :

Օրհնեալ տէր :

Քահանայն խաչակնքէ ՚ի վերայ ժողովրդեանն
ստելով ՚ի Չայն :

ՏՐ անձ օրհնեսցէ զամե՛ :

Յետ այսորիկ՝ եթէ եպիսկոպոս իցէ ՚ի բաց հան-
ցէ զեմփորոնն :

Սարկաւազն :

Սաղմնս ասացէք տեսուն նոյ մերոյ :

Դպիրքն ասեն զըբասացութիւնն ըստ խորհրդոյ
աւուրն :

Սարկաւազն :

Մի՛ դք յերախայից :

Դպիրքն :

Սարմին տէրունական :

Եւ զան խնկարկելով 'ի սուրբ խորհուրդն :

Սարկաւազն :

Յարևու եհար զխորան :

Գպերքն :

Եւ ցնծա նա որպէս հսկայ :

Եւ սպա եղանակեսցեն :

Որք զբրօքէիցն :

Ըստ սարկաւազացն վերաբերիցի սրբազան հացն՝
և անմահութեան բաժակն 'ի սուրբ սեղանն : Եւ
մինչ նորա երգեն , քահանայն խոնարհեսցի առա-
ջի սրբոյ սեղանոյն և խորհրդաբար աղօթեսցէ 'ի
Նաժուկ :

Ոչ որ արժանի է յընթուռնե-
լոցս մարմնաւոր ախտիւք և
ցանկութիւն մատչել 'ի սե-
ղան քո՝ , կամ , սպասաւորել
արքունական փառաց քոց :
Քանզի պաշտել զքեզ
մեծ և ահաւոր՝ երկնաւոր
զօրութեցի իսկ է : Սակայն
վասն անչափ բարերարութե-
քոյ՝ անպարագրելի բանդ
հօրհեղեր մարդ՝ և քահա-
նայապետ մեր երևեցար :
Եւ իբր տէր ամենեցուն
այսմ սպասաւորութեան՝ և
անարիւն զենման՝ զքահա-
նայութի աւանդեցեր մեզ :

Սան զի զու ես տէր ան-
մեր որ տէրես երկնաւորաց
և երկրաւորաց : Ար 'ի վի-
քերօքէական աթուոյ բազ-
միս , սերօքէից տէր և թա-
գաւոր խրայելի : Ար միայն
նք ես և 'ի նրա հանգուցեալ :
Միայն զքեզ միայն բա-
րերար և հեշտալուր , նայ-
եա՛ յիս 'ի մեղուցեալ և
յանպիտան ծառայս քո՝ :
Եւ սրբեա՛ զհոգի և զմիտս
իմ յամ՝ սրժութիւն ջարին :
Եւ բաւականացո՛ զիս զօ-
րութեամբ սուրբ հոգւոյդ
որ զգեցեալ եմ զքահա-
նայական շնորհ , կալ առա-
ջի սրբոյ սեղանոյս և քահա-
նայագործել զքո՝ անարատ
մարմինդ և զպատուական ար-
իւնդ : Քեզ խոնարհե-
ցուցեալ զպարանոցս իմ ,
մաղթեմ . մի դարձուցաներ
զերեսս քո՝ յինէն , և մի մեր
Ժեր զիս 'ի ծառայից քոց :
Մյլ արժանի արա՛ մատու-
ցանել քեզ զընծայս զոյս
յինէն

յինէն ՚ի մեղուցեալ և յա
նարժան ծառայէս քու մէջ :
Ասան զի դու ես որ մա
տուցանես՝ և մատչես՝ և ըն
դունիս, և տաս քն անձ մեր :
Եւ քեզ փառս մատուցա
նեմք հանդերձ անակիզքն
քո՝ հարբդ և սոմեհասուրբ
և բարերար հոգւոյդ, յայժմ
և միշտ և յաւիտեանս :
Եւ ընծայքն վերաբերին ՚ի սեղանն :

*Եւ քահանայն իննկեսցէ և լուսացէ զմատուանս
սակով :*

Լուսցից սրբութիւն զձե՛ :

Սարկաւազն :

Եւ ևս խաղաղութիւն զտէր աղաչեսցուք :

Եւ ևս հաւատով և սրբութեամբ :

*Մինչ նորա քարոզեն, քահանայն բաղկատարած
աղօթեսցէ ՚ի Նսածուկ :*

ՏՐ անձ զօրութեանց և
արարիչ ան լինելութեանց :
Որ յանէութենէ զբնաւս
՚ի ցուցականութիւն անեալ
գոյացուցեր : **Ո**ր և զմերս
զհողեղէն բնութիւն պատ
ուեալ մարդասիրապէս :

Եւ յազխի ահաւոր և ան

Ե

16

պատու՝ խորհրդոյ կարգե
ցեր սարսաւորս : **Դ**ու ան
որում պատարագեմք զպա
տարագիսս ընկալ առ ՚ի մէնջ
զառաջագրութիւն զայս, և
աւարտեա՛ զաս ՚ի խորհրդա
կանութիւն մարմնոյ և ար
եան միածնի քոյ, քեզ թո
ղութե մեղաց պարգևեա՛
ճաշակողացս զհացս զայս և
զբաժակս :

՚ի Չայն :

Խորհօք և մարդասիրու
թիւն տեառն մերոյ և իրրի
չին յի քի քնդ որում քեզ
հօր միանգամայն և հոգւոյդ
սրբոյ վայելէ փառք իշխա
նութիւն և պատիւ :
Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Գպիւրքն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Եւ սուտոյ երկիրպագեսցուք :

Գպիւրքն :

Եւ անջե քո տէր :

Սարկաւազն :

Ողջոյն սուք միմեանց :

Գպիւրքն :

Դպիրքն :

Քրիստոս ՚ի մէջ մեր յայտնեցաւ :

Եւ համբուրեն զտեղանն և զմիմեանս . և սարկա-
ւագն ճայնեսցէ :

Ե՛հա կացցուք երկիւղել կացցուք :

Դպիրքն :

Եւ քեզ աստուած :

Սարկաւագն :

Պատարագ քրիստոս մատչի :

Դպիրքն :

Ողորմութիւն և խաղաղութիւն :

Քահանայն դարձցի և խաչակրեսցէ և ասացէ
՚ի Չայն :

Շնորհք , սէր և անձային
սրբարար զօրութիւնն հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ :

Եղեցի ընդ ձե՛զ ընդ ամե-
նեսեան :

Դպիրքն :

Ե՛մէն և ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաւագն :

Օգրուես զգրուես ամենայն :

Դպիրքն :

Ունիմք առ քեզ տէր ամենակալ :

Սարկաւագն :

Եւ գոհացարուք :

Դպիրքն :

Երժան և իրաւ :

Մինչ նորա երգեն , քահանայն ձեռնամաճ աղօ-
թեսցէ ՚ի Նաճուկ :

Երժան է սառւգապէս և
իրաւ՝ ամենայորդոր փու-
թով միշտ երկիր պագանե-
լով փառաւորել զքեզ
հայր ամենակալ : Ար քոյնն
անչննելի և արարչակից բա-
նիւզ զանիժիցն բարձեր ըզ
զկրճիմն : Եոր ժողովուրդ
ինքեան սուեալ զեկեղեցի
սեփհակամեաց զհաւատաց-
եալս ՚ի քեզ : Եւ զմնելի
բնութեամբ ըստ ՚ի կուսէն
անտեսուէ՛ հաճեցաւ բնալ
կիւ ՚ի մեզ : Եւ նորագործ
անձապէս ճարտարապետ
եալ՝ զերկիրս երկին արար :
Սասն զի որում ո՛չն հան-
դուրժէին առաջի կալ զու-
արթնոցն ջոկք՝ զարհուր-
եալք ՚ի փայլակնացոյս և
յանմատոյց լուսոյ անուէր :
Եղեալ այգալիսի մարդ՝ յա-
ղագս մերոյ փրկութե՛ շնոր-
հեաց մեզ ընդ երկնայինան
պարել զհոգեղէն պարս :

25-5545

Եւ ընդ սերօբէսն և ընդ
քերօբէսն միաձայն սրբա-
սացութեամբ յօրինել նը-
լագս . և համարձակապէս
գոչելով աղաղակել ընդ նո-
սին և ասել:

Դպիրքն:

Սուր սբ սբ տէր զօրութեանց լի են եր-
կնք և երկիր փառօք քոյ:

Մինչ նորս երգեն , քահանայն բազատարած
ասացէ Ի Նաժուկ:

ՍԻՆ սբ՝ սուրբ ես ճշմարտա-
պէս և ամենասուրբ . և ո՞վ
դք պանծասցի բովանդակել
բանիւ զքո՞ Ի մեզ զանբաւ-
բարեգործութեանց զեղմունս:
Որ և անդէն իսկ Ի նախ-
նուժն զանկեանն ընդ մեզք
զանազան եղանակօք՝ խնամ-
եալ սփոփեցեր: Մարգա-
րէիւք , օրինացն սուչու-
թեամբ , քահանայութեբ ,
և ըստուերակերպ երնջուցն
մատուցմամբ:

Իսկ Ի վախճան աւուրցս այ-
սոցիկ՝ զբովանդակ իսկ ըզ
պարտեաց մերոց խզեալ ըզ

դատակնիք: Եսուր մեզ
զորդիդ քո՞ միածին , պար-
տապան և պարտս . զէնուժն
և օծեալ . գառն և երկնա-
ւոր հաց . քահանայապետ
և պատարագ:

Սասն զի ինքդ է բաշխօղ .
և նոյն ինքդ բաշխի Ի միջի
մերուժ միշտ անծախապէս:

Սս զի եղեալ հաւաստեալ
և առանց ցնորից մարդ . և
անշիթ միաւորութեբ մարմ
նացեալ յածածնէն և Ի
սուրբ կուսէն մարխանց:

Ճանապարհորդեաց ընդ ամ
կերս մարդկային կենցաղոյս
առանց մեղաց:

Եւ յաշխարհակեցոյցն՝ և
առիթն փրկութեան մերոյ՝
եկեալ կանաւ Ի խաչ:

Մռեալ զհացն՝ Ի սուրբ
յածային՝ յանմահ՝ յանա-
րատ՝ և յարարչագործ՝ Ի
ձեռս իւր . օրհնեաց՝ գոհա-
ցաւ՝ եբեկ՝ և ետ իւրոց
ընտրեալ սուրբ և բազ-
մեալ աշակերտացն ասելով:

ի Զայն :

**Առէք կերէք Այս է
ՄԵՐՄԻՆ ԻՄ**
որ վասն ձեր և բազմաց բաշ
խի ՚ի քաւութիւն և ՚ի թող
ղութիւն մեղաց :

ի Նաճուկ :

**Նոյնպէս և զբաժանին առ
եալ Օրհնեաց՝ գոհացաւ՝
էարբ՝ և ետ իւրոց ընտ
րեալ սուրբ և բազմեալ
աշակերտացն ասելով :**

ի Զայն :

**Առէք ՚ի սմանէ
Ամենեքեան . Այս է
ԱՐԻՒՆ ԻՄ**
նորոյ ուխտի , որ յաղագս
ձեր և բազմաց հեղանի ՚ի
քաւութիւն և ՚ի թողու
թիւն մեղաց :

ի Նաճուկ :

Եւ զսոյն միշտ իւր միշտ
ասակ առնելով , պատուիրան
աւանդեաց մեզ բարերար
որդիդ քո՛ միաձինն : Եւ

Իջեալ ՚ի ստորին , վայրս մա
հու մարմնովն՝ զոր ՚ի մեր
մէս ընկալաւ յազգակցու
թէ : Եւ զնիգս դժօխոցն
աղարատեալ հզօրեղասէս :
Բզքեզ միայն ծանոյց մեզ
ճշմարիտ անձ՝ զանձդ կեն
դանեաց և մեռելոց :

Եւ առնու զընծայն ՚ի ձեռն , և ասացէ ՚ի
Նաճուկ :

Եւ արդ մէք տէր՝ ըստ այսմ
հրամանատրութեան յառաջ
բերեալ զայս խորհուրդ
փրկական մարմնոց և ար
եան միաձնի քոյ :

**Յեշեմբ զգորա որ վն մեր
զփրկագործ չարչարանան :
Օկենաստու խաչելութիւնն :
Օերեքօրեաց թաղումնն :
Օերանելի յարութիւնն :
Օանձապէս համբարձումնն :
Օնստին ընդ աջմէք՝ հայր :
Օահաւոր և զփառաւոր
եալ զմիւսանգամ գալուս
տըն խոստովանիմք և
օրհնեմք :**

Եւ զընծայսն ստիաւ ինչ բարձրացուցեալ մա-
տուցէ առ հայր :

Եւ դիցէ 'ի վերայ սրբոյ սեղանոյն ասելով 'ի
Չայն :

**Եւ զքոյս' 'ի քոյոց' քեզ
մատուցանեմք ըստ ամենայնի
և յաղագս ամենեցուն :**

Գպիւրբն :

Յամենայնի օրհնեալ էս տէր :

Մինչ նորա երգեն , քահանայն բաղկատարած
ասացէ 'ի Նաժուկ :

**Օ քեզ արդարև տէր անձ
մեր գովէմք , և զքէն գո-
հանաւք հանապաղ : Ար զանց
արարեր զմերով անարժա-
նութեամբս , այսպիսի ահա
ւոր և անպատուով խորհրդ
դոյ կարգեցեր սպասաւորս :
Այ յաղագս մերոց ինչ բա-
րեգործութեց , յորոց յոյժ
թախուր եմք և միշտ ունայն
գտանիմք հանապաղ : Այլ
'ի քի' բազմազեղ ներողու-
թիւնդ ցանգ տալաւ ինեալ
համարձակիմք մերձեալ 'ի
սպասաւորութի մերմեոյ և
արեան միածնի քոյ տեսուն**

**մերոյ և վրկչին յի քի' . ո-
րուով վայելէ վառք իշխա' :**

'ի Չայն :

Խաղաղութի ամենեցուն :

Գպիւրբն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Գպիւրբն :

Առաջի քոյ տէր :

Մինչ նորա երգեն , քահանայն խոնարհեալ եր-
կիրպագցէ սեղանոյն և ասացէ :

**Երկիրպագանեմք' և աղա-
ջեմք' և խնդրեմք 'ի քէն
բարերար անձ : Առայբեա' 'ի
մեզ և յառաջի եղեալ ըն-
ծոյս այս' զմշտնջենաւորա-
կից քի' և զէակից սուրբ
հոգւոյ :**

Գպիւրբն :

Արդի աստուծոյ որ պատարագեալ :

Եւ կացեալ սարկաւազն առ ընթեր քահանային
երկիւղիւ և դողութեամբ մեծաւ , և ասացէ 'ի

Յաժ' Ամեն օրհնեա' տէր :

Եւ քահանայն խաչակրեսցէ զընծայսն ասելով
'ի Նաժուկ :

**Արով զհացս օրհնեալ մար
մին ճշմարտապէս արասցես
տն մերոյ և վրկչին յի քի' :**

Արով զՏացս օրհնեալ մար
մին ճշմարտապէս արասցես
տեառն մերոյ և փրկչին յի
քրիստոսի :

Արով զՏացս օրհնեալ մար
մին ճշմարտապէս արասցես
տեառն մերոյ և փրկչին յի
քրիստոսի :

Եւ զբաժակս օրհնեալ ար
իւն ստուգապէս արասցես
տեառն մերոյ և փրկչին յի
քրիստոսի :

Եւ զբաժակս օրհնեալ ար
իւն ստուգապէս արասցես
տեառն մերոյ և փրկչին յի
քրիստոսի :

Եւ զբաժակս օրհնեալ ար
իւն ստուգապէս արասցես
տեառն մերոյ և փրկչին յի
քրիստոսի :

Արով զՏացս և զգինիս օրհ
նեալ մարմին և արիւն ճրշ
մարտապէս արասցես ին
մերոյ և փրկչին յի քի փո
խարկելով հոգւովք քով
սրբով :

Եւեցս կրկնեցէ :

Եւս սասցէ ՚ի Չոյն :

Արպէս զի եղևցի սա ամե
նեցուն մեզ մերձեցելոցս ,
յանդատապարտութիւն ՚ի
քաւութիւն և ՚ի թողութի
մեղաց :

Եւ քահանայն այսուհետև ոչ բարձրագոյն քան
զընծայն զձեռն իւր տարածեալ , այլ խոնար
հագոյն . և զաչն ՚ի նոյն յառեալ աղօթեցէ ՚ի
Նաժուկ :

Սովաւ շնորհեա՛ զսէր ըզ
հաստասութիւն և զըզձալի
զխաղաղութի իմ աշխարհի :
Սրբոյ եկեղեցւոյ և իմ ուղ
ղափառ եպիսկոպոսաց . քա
հանայից . սարկաւազաց .
թագաւորաց . աշխարհի .
իշխանաց . ժողովրդոց . ճանա
պարհորդելոց . նաւելոց .
կապելոց . վտանգելոց . աշ
խատելոց . և որք ՚ի պատե
րազմունս բարբարոսաց :

Սովաւ և օգոյ շնորհեա՛ ըզ
բարեխաւանութի . և անդոյ
զպաղաբերութի : Եւ ախ
տացելոց ՚ի պէսպէս ցաւս՝
փութապէս զառողջութի :

Սովաւ հանգո՛ր զամենեսեան
յառաջագոյն ՚ի քրիստոս ըզ
ննջեցեալսն ։

Օ նախահարս ։

Օ հայրապետս ։

Օ մարգարէս ։

Օ առաքեալս ։

Օ վկայեալս ։

Օ քրիստոսուսուսուս ։

Օ քրիցուսուս ։

Օ սարկաւազուսուս ։

Եւ զբնաւ ուխտ եկեղեց
ւոյ քոյ սրբոյ ։ Եւ զամե
նեսեան յաշխարհական կար
գէ զարս և զկանայս հաւա
տով վախճանեալս ։

՚ի Չայն ։

Բնդ որս և մեզ այց արաս
ցես բարերար ան աղաչեմք ։

Գպերբն ։

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ ։

Վահանայն ։

Մճածնին սրբոյ կուսին
մարիամու ։ Եւ յովհաննու
մկրտչին ։ Ստեփաննոսի նա
խավկային ։ Եւ ան սրբոց

եղեցի յիշատակ ՚ի սուրբ
պատարագս աղաչեմք ։

Գպերբն ։

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ ։

Սարկաւազն յաշխարհն սեղանոցն ձեռնամած
ասացէ ։

Լուսբեւոց սրբոց մարգարէից ։

Եւ մնչ նորս երգեն զքարոզս ։ քահանայն
ասացէ զաղօթս զի ՚ի միասին աւարտեցին ։

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ ։ և
օրհնեա՛ զսբ կաթուղիկէ և
զառաքելական եկեղեցի քո՛ ։

Օ որ վրկեցեր պատուական
արեամբ միածնի քոյ ։ և ա
զատեցեր խաչիւն սրբով ։

Շնորհեա՛ անա զանշարժ ըզ
խաղաղութիւն ։

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ ։ և
օրհնեա՛ զան ուղղատիառ ե
պիսկոսոսուսուս՝ որք ուղիղ
վարդապետութբ համառօ
տեն ՚ի մեզ զբանն ճշմար
տութեան ։

՚ի Չայն ։

Եւս առաւել զեպիսկոսո
սապետն մեր ։ և զպատուա
կան

կան հայրապետն ամ հայոց
զտէր (այս անուն) շնորհեսցես
մեզ ընդ երկայն ակուրս
ուղիղ վարդապետութիւն :

Եւ դարձեալ սարկաւազն գայ ՚ի տեղի իւր . և
բարողեսցէ բարձր :

Պահութիւն և փառաբանութիւն :

Սինչ նորա բարողեն , բահանայն ասացէ զա-
ղօթս ՚ի Նաժուկ :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և
օրհնեա՛ զքո՛ առաջի կաց-
եալ ժողովուրդս՝ և զպա-
տարագիս մատուցօղս :

Եւ պարգևեա՛ սոցա զպի-
տոյսն և զօգտակարսն :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և
օրհնեա՛ զուխտակորս և ըզ
պտղաբերիչս Եկեղեցւոյ
քու՛մ սրբոյ . և որք յիշեն
զաղքատս ողորմածութիւն :

Եւ հատո՛ նոցա զպարտս
նոցա ըստ ընդաբոյս առա-
տուէ քու՛մ հարկւրապատիկ
աստ և ՚ի հանդերձելումդ :

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ , և
գթեա՛ ՚ի հողիս հանգուցե-
լոցն : Հանգո՛ զնոսա և լու-

սաւորեա՛ և դասաւորեա՛
ընդ սուրբս քո՛ յարքայու-
թեանդ երկնից . և արժանի
արա՛ ողորմութեան քու՛մ :
Յիշեա՛ տէր և զհողի ծա-
ռայիս քո (այս անուն) և ողոր-
մեա՛ նմա ըստ մեծի ողորմու-
թեան քու՛մ , և հանգո՛ այ-
ցելութեամբ ՚ի լոյս երե-
սաց քոյ :

Եւ թէ կենդանի է՛ փրը-
կեա՛ զնա յամ որոգայթից
հողւոյ և մարմնոյ :

Յիշեա՛ տէր և զայնոսիկ որք
յանձնեցին մեզ յիշատա-
կել յաղօթս , զկենդանիս և
զհանգուցեալս . և կսուտար-
եա՛ զկամս հայցմանց նոցա և
զմերս , ընդ ուղղորդն և որ
լին է՛ փրկութեամբ :

Եւ վարձատրեա՛ բոլորե-
ցունց զանանց և զերանելի
բարութիւնդ : Եւ զըտեալ
զխորհուրդս մեր տաճարացո՛
յընդունակութիւն մարմնոյ և
արեան միածնի քոյ տեսաւն
մերոյ և փրկչին յի . քի . ընդ
որում

որումք քեզ հօր ամենակա
լի հանդերձ կենդանարար
և ազատիչ սուրբ հոգւովդ .
վայելէ փառք իշխամի :

Քահանայն դարձցի և խաչակրեացէ և ասացէ
ի Չայն :

Եւ եղևցի ողորմութի մե
ծիս նոյ և փրկչիս մերոյ յի
քրիստոսի , ընդ ձեզ ընդ
ամենեւեանդ :

Գպիրքն :

Մէն և ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Մէն և ևս խաղաղութի զոր աղաչեսցուք .

Մ մենայն սրբովք զորս յի
չառտակեցաք ևս սուսակալ :

Ս ասն մատուցեալ նոյ և :

Ս ննչ սարկաւազն քարոզէ , քահանայն ասացէ
ի Չածուկ :

ՄՃ ճշմարտութի և հայր
ողորմութի գոհանամք զքէն :

Որ ի վեր քան զերանելի
նահապետացն , զմեր պար
տաւորելոցս առաւել մե
ծարեցեր զընտութիւն :

Ս ասն զի նոցա նժ կոչե
ցար . իսկ մեզ հայր հաճե
լ :

ցար անուանիլ գթարով :

Եւ այժմ տէր աղաչեմք ըզ
քեզ , զպսակախ առ ի քէն
զնորոգ և զպատուականն ան
ուանադրութեանս շնորհ :

Օր ըստ օրէ պայծառացուց
եալ ծաղկեցո՛ ի մէջ եկե
ղեցւոյ քում սրբոյ :

ի Չայն :

Եւ սուր մեզ համարձակա
ձայն բարբառով բանալ ըզ
բերանս մեր կարդալ զքեզ
երկնաւորդ հայր , երգել
և ասել :

Եւ գպիրքն բաղատարած եղանակեսցեն :

Հայր մեր որ յերկնս ես սուրբ եղցի :

Ս ննչ նորա երգեն , քահանայն աղօթեսցէ ի
Չածուկ :

ՏՐ տերանց նժ աստու
ծոյ . թագաւոր յաւիտենա
կան . արարիչ նժ արարա
ծոյ , հայր նժ մերոյ յի քի :

Ս ի տար զմեզ ի փորձու
թիւն , այլ փրկեա՛ ի չարէ
և ասրեցո՛ ի փորձութիւն :

Ի Զայն :

Օ քի քոյ է արքայութի և զօրութիւն և վառք յաւիտեանս ամէն :

Խաղաղութի ամենեցուն :

Դպիրքն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Լստուծոյ երկիրագեցութի :

Դպիրքն :

Լուսնի քո տէր :

Սարկաւազն :

(Օրհնեալ տէր :

Քահանայն խոնարհեցի և նմ ժողովուրդն չոքեցի Ի ծունկս :

Եւ քահանայն աղօթեցէ Ի Նաճուկ :

Որ աղբիւրդ ես կենաց և բղխումն ողորմութեան հոգիդ սուրբ : **Ո**ղորմեալ ժողովրդեանս որք խոնարհեալ երկիր պագանսն նձուրթ քում : **Պ**ահեալ զոտս՝ ամբողջս , սարաւորեալ յոգւոջ սոցա՝ զձե մարմնոյ ցուցակի : **Լ**ու Ի ժառանգութիւն և Ի վիճակ հանդերձեւոցդ բարեաց :

Ի Զայն :

Քրիստոսիւ յիսուսիւ տէրամբ մերով , ընդ որում քեզ հոգւոյդ սրբոյ և հօր ամենակալի վայելէ վառք եղխանութիւն և պատիւ , այժմ և միշտ և :

Եւ քահանայն առցէ զուրբ հացն Ի ձեռն , և սարկաւազն ձայնեցէ բարձր :

Պրօսխումէ :

Եւ քահանայն բարձրացուցանէ ակներև ամենայն ժողովրդեան և ասացէ Ի Զայն :

Խ սրբութիւն սրբոյ :

Դպիրքն բարձր ձայնիւ :

Սիայն սուրբ , միայն տէր . յս քս :

Քահանայն :

Օրհնեալ Հայր սուրբ աստուած ճշմարիտ :

Դպիրքն :

Լմէն :

Քահանայն :

Օրհնեալ Առդիւ սուրբ աստուած ճշմարիտ :

Դպիրքն :

Լմէն :

Քահանայն :

Օրհնեալ Հոգեւոր սուրբ
աստուած ճշմարիտ :

Դպիրքն :

Լ՝ճն :

Քահանայն :

Օրհնութիւն և փառք հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ ,
այժմ և՛ :

Դպիրքն :

Լ՝ճն :

Հայր սուրբ՝ Արդեօք սբ՝
Հոգեւոր սուրբ : Օրհն՛ :

Եւ մինչ նորա երգեն զայս , քահանայն խոնարհեացէ և աղօթեացէ ՚ի ճածուկ :

Մայեաց տէր մեր յս քս
յերկնից ՚ի սրբութիւնքում
մէ , և յաթուոյ փառաց թա
գաւորութիւնքոյ . եկ ՚ի սրբ
բեւ և ՚ի կեցուցանել զմեզ
Որ ընդ հօր նաոխա և աստ
պատարագիս :

Արժանի արա՛ տալ մեզ
յանարատ մարմնոյ քումմէ
և ՚ի պատուական արեւի . և
՚ի ձեռն մեր ամենայն ժո
ղովորեանս :

Եւ զայս ասացեալ երկերպագեացէ և համբուրեացէ զեղանն :

Եւ առեալ զսուրբ մարմինն ողջ թացցէ յանպական արիւնն և ասացէ :

ՏՐ՝ Ծած մեր որ կոչեցեր ըզ
մեզ յանուն միածնի որդւ
ոյ քոյ քրիստոնէայս . և
չնորհեցեր մեզ մկրտութի
հոգևոր աւանդանաւն ՚ի թո
ղութիւն մեզաց . և արժանի
արարեջ զմեզ հաղորդել
սուրբ մարմնոյ և արեան
միածնի քոյ : Եւ այժմ աղա
ջեմք զքեզ տէր՝ արա՛ զմեզ
արժանի ընդունիլ զսուրբ
խորհուրդս զայս մեզ ՚ի մե
զաց թողութիւն :

Եւ գորհութեամբ փառա
ւորել զքեզ ընդ որդւոյ և
սուրբ հոգւոյդ , այժմ և՛ :

Եւ բարձրացուացէ ակներև ժողովորեանն և ասացէ ՚ի Չայն :

Ի սուրբ ՚ի սբ պատուական
մարմնոյ և յարեւի տեւաւն
մերոյ և իրկչին յի քի :

Ճաշակեսցուք սրբութե՛ որ
իջեալ ՚ի յերկնից բաշխի ՚ի
միջի մերում :

Սա է Կեանք, Յոյս, Յա
րութիւն, Քաւուծիւն,
և Թողութիւն մեղաց:

Սաղմոս ասացէք տն այ մե՛:

Սաղմոս ասացէք երկնաւոր
Թագաւորիս մերում անան
Տի, որ նստի ՚ի կառս քե
րովէ ականս:

Սարկաւազն ձայնեցէ:

Սաղմոս ասացէք տեառն այ մերում:

Եւ դպիրքն եղանակեցեն:

Քն պատարագեալ բաշխի ՚ի միջ:

Սինչ նորա երգեն, բաճանայն առցէ զմարմինն
՚ի ձեռն, և համբուրեցէ արոսսուօք ասելով:

Օհր օրհնութի, կամ զոր
գոհութի ՚ի վերայ հացիս
և բաժակիս ասասցուք:

Եւ յս զքեզ միայն օրհ
նեմք հանդերձ հարբ և ամե
նասուրբ հոգւովդ, այժմ՛:

Գարձեալ ասացէ:

Խոստովանիմ և հաւատամ,
զի դու ես քն որդի այ, որ
բարձեր զմեզս աշխարհի:

Եւ բեկեալ արկցէ ՚ի բաժակն արեան ասելով:

Երումն հոգւոյն սրբոյ:

Եւ սպա առեալ զմի մասն ՚ի ձեռն, ասացէ
արոսսուօք և գոհութեամբ առ հայր և Արդի,
՚ի Նաճուկ:

Հայր սուրբ որ անուանե
ցեր զմեզ անուանակցու
թեամբ միածնի քոյ: Եւ
լուսաւորեցեր մկրտութե
հոգւոր աւազանին: Եւ թա
նի արա՛ ընդունիլ զսուրբ
խորհուրդս զայս մեզ ՚ի մե
ղաց Թողութի, տալաւորեա՛
՚ի մեզ զշնորհս հոգւոյդ
սրբոյ, ուն ՚ի սք առաքեալան
որք ճաշակեցին և եղեն մաք
րեք ամենայն աշխարհի:
Եւ արդ՛ տէր հայր բարե
րար, զհաղորդութիս զայս
մասնաւորեա՛ ճաշակման երե
կոյնն աշակերտացն, բառ
նալով զխաւար մեղաց, մի
հայեր յանարժանութիս իմ,
և մի արգելցես զշնորհս
հոգւոյդ սրբոյ:

Եւ ըստ անբաւ մարդա
սիրութեան քում, պար
գեւեա՛ զսա՛ քաւիչ մեղաց,
լուծիչ յանցանաց: Արդես

խոստացաւ և ասաց տէրն
մեր յս. քս թէ՛ ամ որ ուտե
զմարմին իմ և ընդէ զարիւն
իմ, կեցցէ ՚ի յաւիտեան :
Եւ ըրէ՛ արս՝ զսս՝ մեզ ՚ի. քա
ւութիւն, զի որք կերիցեն
և արբցեն ՚ի սմանէ, հան
ցեն զօրհնութիւն և զփառս
հօր և որդւոյդ և հոգւոյդ
սրբոյ, այժմ և միշտ և՛ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Գոհանամ զքէն քս թա
գաւոր, որ արժանի արարեր
զանարժանս հաղորդիլ սբ
մարմնոյ և արեան քոյ : Եւ
այժմ աղաչեմ զքեզ մի լիցի
սս՝ ինձ ՚ի դատասպարտու
թիւն, այլ ՚ի քաւութիւն
և ՚ի թողութիւն մեզաց . ա
ռողջութիւն հոգւոյ և մարմ
նոյ . և ՚ի կատարումն ամ
գործոց աւարինութեան :
Արպէս զի սրբեացէ սս՝ ըզ
շունչս իմ, և զհոգի և զմար
մին իմ : Եւ արասցէ զիս
տաճար և բնակարան ամե
նասուրբ երրորդութեանդ :

Քի ընդ սուրբս քո՛ արժա
նի եղէց փառաւորել զքեզ
ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգ
ւոյդ, այժմ՛ :

Յօհանու Ասկերանին ասացեալ աղօթք :

Գոհանամ և մեծացուցա
նեմ և փառաւորեմ զքեզ
տէր ամ իմ, զի զիս զանար
ժանս արժանացուցեր յա
ւուր յայսմիկ հաղորդակեց
լինիլ ամային և սոսկալի խոր
հրդոյ քու՛մ, անարատ մարմ
նոյդ և պատուական ար
եանդ . իման այսորիկ զսոսս՝
՚ի բարեխօսութիւն ունելով,
աղաչեմ յամ աւուրս և ՚ի
ժամանակս կենաց իմոց ընդ
սրբութե քոյ պահեա՛ զիս :
Արպէս զի յիշելով զբարե
զթութիս քո՛ և կենդանի
եղէց ընդ քեզ : Ար իման
մեր ջարջարեցար և մեռար
և յարեար . մի՛ մերձեացի տր
իմ և աստուած՝ խորտակիցն,
կնքելով անձին իմոյ պատ
ուական արեամբդ քով :
Եւ մենակարող մարբեա՛ զիս

սորօք յսմ մեռելոտի գործոց
 խնոց, որ միայնդ էս անմեղ:
Ամրացո՛ղ զկէանս իմ տէր,
 յսմ փորձութիւն . և զպա-
 տերազմօղն իմ դարձո՛ յի-
 նէն յետս, պատկառեալ և
 ամաչեցեալ որչափ յառնէ
 ՚ի վերայ իմ: **Ա**մրացո՛ղ ըզ-
 գնացս մտաց և լեզուի խնոց,
 և զսմ ճանապարհս մարմնոց
 խնոց: **Ա**հր հանապազօրդ
 ընդ իս, ըստ անսուտ խոստ-
 մանց քոց, թէ որ ուտէ ըզ-
 մարմին իմ, և ընդէ զարիւն
 իմ, նա՛ յիս բնակեսցի և էս
 ՚ի նմա: **Դ**ու ասացեր մա՛ր-
 դասէր, կացո՛ղ զբանս ան-
 ոյին անուծանելի հրամա-
 նաց քոց: **Բ**անդի դու էս
 աստուած ողորմութեան, և
 գթութիւն և մարդասիրու-
 թեան և պարզելիչ ամենայն
 բարեաց . և քեզ վայելէ
 փառք հանդերձ հարբդ և
 ամենասուրբ հոգւովք,
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն:

Եւ ապա տեսնազրեացէ զինքն . և խնդրեացէ ՚ի
 ճնարակն այ զպէս պէս հայցուածս անձին իւ-
 ըց, և ժողովրդեան, և աշխարհի . և թողութիւն
 խնդրեացէ իւրոց յանցաւորացն, թշնամեացն և
 ատելեացն: Եւ անդէն ահիւ և դողութեամբ
 ճաշակեացէ ՚ի մարմնոցն, և արբցէ ՚ի բաժակէն
 ասելով:

Ձաւատով հաւատամ յա-
 մենասուրբ երրորդութիւնդ
 ՚ի հայր և յորդի և ՚ի հո-
 գիւն սուրբ:

Ձաւատով ճաշակեմ զսք
 և զկենդանարար և զհրկա-
 գործ մարմինս քո՛ քրիստոս
 աստուած իմ յիսուս ՚ի թո-
 ղութիւն մեղաց խնոց:

Ձաւատով ըմպեմ զսրբա-
 ըրար և զմաքրիչ արիւնս քո՛
 քո՛ աստուած իմ յիսուս ՚ի
 թողութիւն մեղաց խնոց:
Սաղմին քո՛ անասրական լիցի
 ինձ ՚ի կեանս: **Ե**ւ սուրբ
 արիւնս քո՛ ՚ի քաւութիւն
 և ՚ի թողութիւն մեղաց:

Եւ արհաւագն հաղորդեսցի . և յետ հաղորդե-
 լոցն գոչէ առ ժողովուրդն և ասէ բարձր:

Երկուղիւ և հաւատով յառաջ մատիք:

Եւ դպիրքն բարձր ձայնիւ:

Աստուած մեր և տէր մեր երեւեցաւ:

Եւ հաղորդեացի նոր ձեռնագրեան բայց ոչ ՚ի բերանն, այլ յափն տալով զսրբութիւնն . և ամ արժանաւորքն հաղորդեացին . և յեա հաղորդելոցն խաչակրեացէ զժողովուրդն ընծայիւն և ասացէ :

Կեցո՛ տէր զժողովուրդս . քո՛ և օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո՛ . հովուեա՛ և բարձրացո՛ զտաս՛ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Եւ դպիրքն երգեսցեն :

Եւ ցաք ՚ի բարութեց քոց տէր ճաշակելով :
Վասնայն ասացէ ՚ի Նաժուկ :

Վասնամբ զքէն հայր ամե նակալ որ պատրաստեցեր մեզ նաւահանգիստ սուրբ զեկեղեցի , տաճար սրբութեան ուր փառաբանի աս նունն սբ երրորդութեանդ :

Եւ լուիայ :

Վասնամբ զքէն քրիստոս թագաւոր՝ որ պարգևեցեր մեզ կենդանութի կենարար մարմնով և արեամբ . քով սրբով : **Շ նորհեա՛ զքաւութի և զմեծ զոգորմութի :**

Եւ լուիայ :

Վասնամբ զքէն հոգիդ ճշմարիտ՝ որ նորեգեցեր սբ

զեկեղեցի : **Մ նարատ պահեա՛ հաւատով երրորդութեանդ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :**

Եւ լուիայ :

Սարկաւազն :

Եւ ևս խաղաղութե զտէր աղաչեսցուք :

Եւ ևս հաւատով ընկալեալք անծային :

Վպիրքն :

Վասնամբ զքէն տէր որ կերակրեցեր :

Վասնայն ասացէ ՚ի Նաժուկ :

Վասնամբ զքէն քս՝ անմեր որ զայսպիսի ճաշակումն բարութե շնորհեցեր մեզ ՚ի սրբութի կենդանութե :

Սովմբ պահեա՛ զմեզ սբս և անարատս , բնակեալ ըզ մեօք . քո՛ անծային խնամօքդ :

Շ ովուեա՛ զմեզ յանդաստանի կամաց քոց սրբոց և բարեսիրաց : **Որով ամբացեալք յսմ բանասարկուին ընդ գիտութեանց , քում և եթ արժանի եղիցուք լսել ձայնի :** **Եւ քեզ միայնոյ քա ջայաղթ և ճշմարիտ հովուիդ հետեիլ :** **Եւ առ ՚ի քէն ըն**

դունիլ զպատրաստեալ տէ
ղի յարքայութեդ երկնից :

ՄԾ մեր և տէր մեր և փրկ
կիչ յս . քս : **Ա**ր ես օրհնեալ
ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգ
ւոյդ , այժմ և միշտ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Անքննին , անհաս , երբեակ
ինքնութեդ , հաստիչ , ըն
դունիօղ , և անբաժանելի ,
միասնական սբ երրորդու
թեդ վայելէ փառք իշխա :

Եւ ապա առցէ զաւետարանն սբ ՚ի ձեռն իւր :
Եւ երկս երկրպագեալ համբուրեցէ զսուրբ
սեղանն : Եւ իջանելով ՚ի մէջ եկեղեցւոյն ասա
ցէ զաղօթս ՚ի Չայն :

Ար օրհնես զայնոսիկ՝ ողբ
օրհնեն զքեզ տր՝ և սբ առ
նես զյուսացեալս ՚ի քեզ .
կեցո՛ զժողովուրդս քո՛ և օրհ
նես՝ զժառանգութիւնս քո՛ :

Օ լուսն եկեղեցւոյ քոյ
պահես : **Ս**րբես՝ զուսա՛ ողբ
ողջունեցին սիրով զվայել
չութի տան քոյ : **Դ**ուս ըզ
մեզ փառաւորես՝ անձային
զօրութեամբ քով , և մի թոշ
ղուր զյուսացեալս ՚ի քեզ :

Օ խաղաղութի պարգևես՝
ամ՝ աշխարհի . եկեղեցեաց ,
քահանայից , թագաւորաց ,
քրիստոնէից և զինուորեալ
մանկանց նոցա , և ամ ժողո
վեդեանս : **Օ** ի ամ տուրք
բարիք , և ամենայն պարգևք
կատարեալք , ՚ի վերուստ
են իջեալք առ ՚ի քեն :

Ար ես հայր լուսոյ և քեզ
վայելէ փառք իշխա :

Եւ դպիքն ասացեն երկս :

Եւ ընցի անուն տեառն օրհնեալ :

Եւ քահանայն դարձցի առ ժողովուրդն և ասացէ
՚ի Չայն :

Աստարուսն օրինաց և մար
դարից դու ես քրիստոս
աստուած փրկիչ մեր :

Ար լցեր զամ հայրակամ
անօրէնութիւնս քո՛ :

Լից և զմեզ հոգւովդ քով
սրբով :

Սարկաւազն :

() ըթի :

Քահանայն :

Խաղաղութի ամենեցուն :

Դպիքն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :

Սարկաւազն :

Եւրիկաղածութեամբ լուարուք :

Քահանայն :

Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յօհաննու :

Ի հօրէ լուսոյ :

Ի սկզբանէ էր բանն . և բանն էր առ անձ և անձ էր բանն : Եւս էր ՚ի սկզբանէ առ անձ : Եւ մեհոյցն ինչ նովաւ եղև և առանց նորա՛ եղև և ոչ ինչ որ ինչ եղևն : Եւովաւ կեանք էր . և կեանքն էր լոյս մարդկան : Եւ լոյսն ՚ի խաւարի անդ լուսաւոր է . և խաւար նմա՛ն ոչ եղև հասու : Եւղև այլ մի առաքեալ յոյ՛ն անուռն նմա յօհաննէս : Եւս էին ՚ի վկայութիւն զի վկայեացէ վս լուսոյն . զի առեհնէքին հաւատասցեն նովաւ : Աչ էր նա՛ լոյսն այլ զի վկայեացէ վսան լուսոյն : Եւ լոյսն ճշմարիտ որ լուսաւոր առնէ զանձ մարդ որ գալոց է՛ յաշխարհ : Եւաշխարհէ էր . և աշխարհ նովաւ եղև . և աշխարհ զնա՛ն ոչ ծանեաւ : Եւերան էին

և իւրքն զնա՛ն ոչ ընկալան : Եւս ոք ընկալանն զնա՛ն ետ նոցա իշխանութիւն որդիս աստուծոյ լինիլ . որոց հաւատասցեն յանուն նորա : Այք ոչ յարեհէ , և ոչ ՚ի կանայ մարմնոց և ոչ ՚ի կամայ առն այլ յոյ՛ն ծնան : Եւ բանն մարմին եղև և բնակեցաւ ՚ի մեզ : Եւ տեսաք զվառս նորա՛ զվառս իբրև զվիածնի առ ՚ի հօրէ լի շնորհօք և ճշմարտութբ : Եւ իւրքն զնա՛ն ոչ ընկալան :

Սարկաւազն :

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զտէր :

Քահանայն :

Պահպանեա՛ զմեզ . քս անձ :

Սարկաւազն :

() Ըհնեցից զտէր յամենայն ժամ :

Եւ քահանայն խաչահրեացէ զժողովուրդն և ասացէ բարձր :

Օրհնեալք եղերուք ՚ի՛ :

Եւ դպիրքն ասացեն :

Ի տէր պարծեացի անձն իմ :

Եւ ընդ սաղմոսէն դպրաց՝ բաշխեցի նշխար :

Եւ յաւարտմանն քահանայն դարձցի յարեւելս և երկրպագեացէ առաջն սրբոյ սեղանոյն երիցս և ասացէ :

Տր յս անձ ողորմեա՛ ինձ :

Եւ մտեալ յաւանդատունն մերկացի ՚ի զգեստուցն . և երթիցէ խաղաղութեամբ :

